

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІТРЯНИХ СИЛ**

*Введено в дію наказом
начальника Харківського національного
університету Повітряних Сил
від 11 листопада 2016 року № 2103*

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО НАУКОВУ РОБОТУ СЛУХАЧІВ (КУРСАНТІВ)
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ**

Харків

2016

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВУ РОБОТУ СЛУХАЧІВ (КУРСАНТІВ)
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА

Дане “Положення про наукову роботу слухачів (курсантів) Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба” (далі - Положення) розроблено на виконання п.17 розділу I “Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України”, яке затверджено наказом Міністра оборони України від 27.07.2016 року № 385, і визначає порядок організації, планування, ведення та забезпечення наукової роботи слухачів (курсантів) в університеті.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СЛУХАЧІВ (КУРСАНТІВ)

1.1. Наукова робота слухачів (курсантів) є окремим видом наукової і науково-технічної діяльності, яка проводиться під науковим керівництвом науково-педагогічного і наукового складу університету в тісному зв'язку з навчальним процесом як його невід'ємне продовження.

1.2. Метою наукової роботи слухачів (курсантів) університету є підвищення методологічної підготовки, розвиток наукового мислення, набуття навичок дослідницької роботи, творчого підходу до вирішення задач бойового застосування та експлуатації озброєння і військової техніки, вивчення основ організації і проведення наукових досліджень.

Залучення слухачів (курсантів) до наукової роботи дає змогу також використовувати їх творчий потенціал для вирішення актуальних завдань університету.

1.3. Основними завданнями наукової роботи слухачів (курсантів) є:
поглиблення знань з військових, технічних, суспільних і природничих наук, підвищення якості вивчення навчальних дисциплін;

оволодіння сучасною методикою і навичками проведення самостійних наукових досліджень та розробки воєнно-наукових тем з широким використанням математичного моделювання;

оволодіння формами організації і проведення наукових досліджень;
розвиток навичок проведення патентно-ліцензійної, винахідницької і раціоналізаторської роботи щодо удосконалення озброєння і військової техніки та навчально-матеріальної бази;

популяризація знань з військово-теоретичних питань, військової проблематики технічних, суспільних, гуманітарних і природничих наук серед особового складу університету;

виявлення з числа найбільш обдарованих, здібних слухачів (курсантів), які успішно виконують навчальний план та програму, таких, що можуть бути включені до резерву для підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації в ад'юнктурі університету.

2. НАПРЯМИ І ОСНОВНІ ФОРМИ НАУКОВОЇ РОБОТИ СЛУХАЧІВ (КУРСАНТІВ)

2.1. Наукова робота слухачів (курсантів) повинна відповідати завданням навчального процесу та науково-дослідної роботи кафедр.

Наукова робота слухачів (курсантів) поділяється на науково-дослідну роботу, що входить до навчального процесу, і на роботу, яка виконується поза навчальним часом.

Наукова робота слухачів (курсантів) може передбачати також розробку ініціативних тем.

2.1.1. Наукова робота слухачів (курсантів), що входить до навчального процесу, організовується за формами:

виконання планових завдань, лабораторних робіт, курсових, науково-практичних, кваліфікаційних і дипломних робіт (проектів, задач) з елементами наукових досліджень;

виконання конкретних нетипових завдань науково-дослідного характеру в період військового стажування і практики;

вивчення теоретичних основ методики, постановки, організації та виконання наукового експерименту, обробки результатів наукових досліджень.

2.1.2. Наукова робота слухачів (курсантів), яка виконується поза навчальним часом, організовується за формами:

робота в наукових гуртках, в конструкторських, проектних та інших бюро, у творчих майстернях і студіях;

участь у виконанні планових та госпдоговірних науково-дослідних робіт, а також угод про науково-технічне співробітництво на кафедрах та науково-дослідних лабораторіях;

патентно-ліцензійна, винахідницька і раціоналізаторська робота;

участь у наукових та науково-технічних конференціях факультетів та університету;

участь у конкурсах кафедри, факультету, університету, міжвузівських і всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, всеукраїнських студентських олімпіадах, що проводяться Міністерством освіти і науки України із спеціальностей і навчальних дисциплін;

лекторська робота щодо розповсюдження знань у галузі військової науки і техніки.

2.2. Основними формами реалізації наукових робіт слухачів (курсантів) є: науково-експериментальні лабораторні та демонстраційні установки і макети та їх описи; дипломні роботи (проекти); програми та алгоритми для математичного моделювання;

нормативні документи для військ (проекти статутів, настанов, положень, інструкцій, методик тощо);

наукові публікації і праці (наукові статті, заявки на патентування винаходів, патенти, звіти про науково-дослідні роботи, звіти про проведення досліджень на навчаннях тощо);

упровадження наукових результатів у навчальний процес університету, практичну діяльність військ, практику створення озброєння і військової техніки, їх бойового застосування, експлуатації та ремонту;

раціоналізаторські пропозиції та експонати на виставки за результатами наукових досліджень;

доповіді результатів наукової роботи на засіданнях гуртків, наукових семінарах і конференціях;

реферати і наукові роботи, які подаються на конкурс кафедри, факультету, університету, конкурси наукових робіт у межах Міністерства оборони України, всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт;

анотації оглядів і рефератів, які спираються на наукову і науково-технічну літературу за джерелами інформації.

3. КЕРІВНИЦТВО НАУКОВОЮ РОБОТОЮ СЛУХАЧІВ (КУРСАНТІВ)

3.1. Загальне керівництво науковою роботою слухачів (курсантів) в університеті здійснюється заступником начальника університету з наукової роботи через начальників факультетів, начальників загальноуніверситетських кафедр і начальника науково-організаційного відділу університету.

Керівництво науковою роботою слухачів (курсантів) на факультетах покладається на заступників начальників факультетів з навчальної та наукової (навчальної) роботи, на кафедрах – на начальників кафедр, які відповідають за організацію та стан цієї роботи у підрозділах.

3.2. На факультеті наукова робота слухачів (курсантів) організовується безпосередньо заступником начальника факультету з навчальної та наукової (навчальної) роботи спільно з начальниками кафедр, головою ради воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету та начальниками курсів (командирами рот).

На заступника начальника факультету з навчальної та наукової (навчальної) роботи покладається:

організація воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету та керівництво його діяльністю;

розгляд та погодження плану роботи воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету;

планування роботи посадових осіб факультету з організації роботи воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету;

керівництво організацією та проведенням конференцій, конкурсів та інших заходів з наукової роботи слухачів (курсантів) факультету;

контроль за діяльністю гуртків на кафедрах, надання їм практичної допомоги;

проведення методичних зборів і семінарів з обміну досвідом наукових керівників гуртків та наукових керівників слухачів (курсантів);

погодження кандидатур слухачів (курсантів) для подання їх до заохочення командуванням університету за успішну наукову роботу;

підбиття підсумків роботи воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету за кожний семестр.

3.3. Центром проведення наукової роботи слухачів (курсантів) в університеті є кафедра.

На кафедрі створюються наукові гуртки із слухачів (курсантів) усіх курсів.

При наукових гуртках кафедр також можуть створюватись конструкторські, проектні та інші бюро, творчі майстерні та студії слухачів (курсантів).

Членом наукового гуртка може бути кожний слухач (курсант), який успішно опанував навчальну програму і виявив бажання брати участь у науковій роботі.

Прийом у члени наукового гуртка здійснюється на підставі усної заяви вступника.

На кафедрі розробляється “Перелік та найменування тематики наукової роботи слухачів (курсантів) за профілем кафедри на навчальний рік”, який підписується науковим керівником наукового гуртка слухачів (курсантів) кафедри і затверджується начальником кафедри (Додаток 1).

Кількість гуртків на кожній кафедрі визначається рішенням начальника кафедри залежно від кількості науково-педагогічного і наукового складу, кількості предметно-методичних комісій та кількості слухачів (курсантів), що виявили бажання брати участь у науковій роботі за профілем даної кафедри.

3.3.1. Начальник кафедри організовує роботу наукових гуртків слухачів (курсантів), спрямовує її на якісне вирішення навчальних та наукових завдань та відповідає за стан цієї роботи на кафедрі.

Для безпосереднього наукового керівництва роботою гуртків начальником кафедри призначаються наукові керівники гуртків з числа осіб науково-педагогічного (наукового) складу кафедри.

У гуртку слухачі (курсанти) закріплюються за науковими керівниками з числа осіб науково-педагогічного (наукового) складу, які безпосередньо керують тематикою наукової роботи слухачів (курсантів).

Засідання наукових гуртків і робота за темами досліджень проводяться в дні і години, встановлені розпорядком дня університету.

Для виконання організаційної діяльності у наукових гуртках начальником кафедри призначаються секретарі гуртків з числа наукових керівників слухачів (курсантів) терміном на один рік.

У разі створення на кафедрі декількох гуртків, начальником кафедри призначається з числа секретарів гуртків відповідальний, який узагальнює дані з наукової роботи слухачів (курсантів) за кафедрі.

3.3.2. На начальника кафедри покладається:

організація роботи наукових гуртків;

призначення наукових керівників гуртків, контроль за їх роботою;

формування разом з науковими керівниками гуртків тематики наукових робіт слухачів (курсантів) та затвердження її після обговорення на засіданні кафедри;

організація обговорення на засіданні кафедри стану наукової роботи слухачів (курсантів) не рідше одного разу за семестр;

організація і проведення кафедральних наукових семінарів з обговорення результатів наукової роботи слухачів (курсантів);

підбиття підсумків роботи наукових гуртків за навчальний рік;

організація подання наукових робіт слухачів (курсантів) на конкурси та виставки.

3.3.3. Науковий керівник гуртка здійснює постійне наукове керівництво та контроль за роботою членів гуртка - слухачів (курсантів).

На наукового керівника гуртка покладається:

надання допомоги членам гуртка в оволодінні методикою проведення досліджень, у виборі та усвідомленні теми наукової роботи, визначенні питань досліджень, складанні плану розробки теми, підборі джерел інформації;

рецензування виконаних слухачами (курсантами) наукових робіт та участь в їх обговоренні;

редагування робіт, рекомендованих для опублікування або поданих на конкурси;

розробка завдань членам гуртка, які направляються на військове стажування або практику, з питань проведення досліджень;

заслуховування результатів проведеної роботи;

подання до заохочення кандидатур слухачів (курсантів), які беруть активну участь у роботі гуртка та якісно виконують наукові роботи;

розгляд і затвердження плану роботи кожного члена гуртка та контроль за виконанням цих планів.

3.3.4. Наукові керівники слухачів (курсантів) безпосередньо керують роботою слухачів (курсантів), спільно з ними вибирають тематику проведення досліджень та розробляють плани роботи.

3.3.5. На секретаря наукового гуртка покладаються такі обов'язки:

розробка спільно з науковим керівником гуртка плану роботи гуртка на навчальний рік;

організація подання членами гуртка рефератів і наукових робіт на конкурс кафедри, факультету, університету, на конкурс (форум) наукових робіт у межах Міністерства оборони України, всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт та інші конкурси (олімпіади тощо);

організація участі членів гуртка у всеукраїнських студентських олімпіадах, що проводиться Міністерством освіти і науки України із спеціальностей і навчальних дисциплін;

здійснення контролю за роботою членів гуртка;

планування та забезпечення, за рекомендацією кафедри, підготовки доповідей і виступів членів гуртка на наукових конференціях і семінарах;

своєчасне інформування членів гуртка про наукові заходи, що проводяться на кафедрі, факультеті, університеті;

організація підготовки зборів членів наукового гуртка;

формування та подання звітів про роботу наукового гуртка слухачів (курсантів) на кафедрі.

3.4. Начальник курсу (командир роти) виявляє схильних до наукової роботи слухачів (курсантів) та допомагає їм у виборі тематики досліджень.

На начальників курсів (командирів рот) покладається:

формування у слухачів (курсантів) прагнення до постійного збагачення та поповнення знань з військових, технічних, суспільних і природничих наук;

створення умов для творчого опанування обраного слухачами (курсантами) військового фаху;

залучення до участі в науковій роботі слухачів (курсантів), які успішно виконують навчальний план;

постійний контроль відвідування слухачами (курсантами) гуртків у встановлений розпорядком дня час, контроль виконання ними завдань та надання допомоги у розв'язанні питань, які заважають успішній роботі слухачів (курсантів) у наукових гуртках;

підтримання постійного зв'язку з науково-педагогічними і науковими працівниками кафедр.

3.5. На факультетах слухачі (курсанти), що займаються науковою роботою в кафедральних наукових гуртках, конструкторських, проектних та інших бюро, творчих майстернях та студіях, об'єднуються у воєнно-наукове товариство слухачів (курсантів) факультету.

Вищим органом воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету є загальні збори членів товариства, які обирають раду товариства терміном на один рік.

Усі питання на загальних зборах вирішуються більшістю голосів шляхом відкритого голосування.

Перше організаційне засідання зборів до проведення виборів ради воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету проводиться начальником факультету або його заступником з навчальної та наукової (навчальної) роботи.

3.5.1. Рада воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету обирається у складі голови, його заступника, секретаря і членів ради.

Число членів ради визначається на загальному засіданні.

3.5.2. Рада воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету здійснює:

планування роботи воєнно-наукового товариства на навчальний рік і розробку відповідного плану;

організацію і контроль роботи членів воєнно-наукового товариства в наукових гуртках та наданням їм практичної допомоги;

організацію наукових конференцій, повідомлень, лекцій і доповідей членів воєнно-наукового товариства за новітніми досягненнями науки і техніки;

організацію конкурсів на кращі наукові роботи на факультеті;

узагальнення і популяризацію досвіду роботи наукових гуртків кафедр;

проведення засідань з розглядом питань про стан наукової роботи членів воєнно-наукового товариства не менше одного разу на семестр;

організацію подання членами воєнно-наукового товариства рефератів і наукових робіт на конкурси університету, конкурси (форуми) наукових робіт,

що проводяться у межах Міністерства оборони України, всеукраїнські конкурси студентських наукових робіт;

організація участі членів гуртка у всеукраїнських студентських олімпіадах, що проводиться Міністерством освіти і науки України із спеціальностей і навчальних дисциплін;

організацію і оформлення на факультеті і кафедрах виставок кращих робіт, стендів і вітрин, які відображають досягнення наукової роботи членів воєнно-наукового товариства;

узагальнення і популяризацію досвіду роботи гуртків на кафедрах;

подання командуванню факультету пропозицій про заохочення членів воєнно-наукового товариства;

організацію підготовки загальних зборів воєнно-наукового товариства.

Розподіл обов'язків членів ради здійснюється на першому організаційному засіданні ради воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету.

3.6. Начальник науково-організаційного відділу університету відповідає за:

планування наукової роботи слухачів (курсантів) університету на навчальний рік;

аналіз, надання допомоги та контроль стану наукової роботи слухачів (курсантів) на факультетах і кафедрах університету;

організацію проведення конкурсів в університеті, а також участь слухачів (курсантів) у конкурсах (форумах, олімпіадах, виставках тощо) поза межами університету;

здійснення загального керівництва з підготовки і проведення наукових конференцій слухачів (курсантів) університету;

підбиття підсумків наукової роботи слухачів (курсантів) університету за рік;

складання річного звіту з наукової роботи слухачів (курсантів) університету;

розробку проектів наказів начальника університету за підсумками проведення наукових конференцій і конкурсів на кращу наукову роботу;

організацію вивчення, узагальнення і розповсюдження передового досвіду наукової роботи слухачів (курсантів) в університеті.

4. ПЛАНУВАННЯ ТА ОБЛІК НАУКОВОЇ РОБОТИ СЛУХАЧІВ (КУРСАНТІВ), ЗВІТНІСТЬ

4.1. Загальне планування та облік наукової роботи слухачів (курсантів) університету здійснюється науково-організаційним відділом університету спільно з навчальними частинами факультетів під керівництвом заступника начальника університету з наукової роботи.

4.2. Планування та облік обсягу наукової роботи слухачів (курсантів) університету, яку проводять науково-педагогічні працівники, здійснюється навчальним відділом університету спільно з навчальними частинами

факультетів під керівництвом заступника начальника університету з наукової роботи.

4.3. Заходи з організації та контролю наукової роботи слухачів (курсантів) відображаються у планах роботи факультетів, кафедр, а також навчального і науково-організаційного відділів університету.

4.4. Розрахунок та розподіл навчального навантаження науково-педагогічних працівників за кафедрами, що здійснюється навчальним відділом університету не пізніше як за два місяці до початку нового навчального року, є підставою для організації планування за обсягом наукової роботи слухачів (курсантів) на кафедрах, що, у свою чергу, є підставою для планування обсягу наукової роботи слухачів (курсантів), яку проводять науково-педагогічні працівники. Начальник науково-організаційного відділу університету не пізніше як за два місяці до початку нового навчального року доводить до начальників факультетів, голів рад воєнно-наукових товариств слухачів (курсантів) факультетів, начальників загальноуніверситетських кафедр затверджений заступником начальника університету з наукової (навчальної та наукової) роботи план наукової роботи слухачів (курсантів) університету на навчальний рік.

На підставі цього плану складаються:

на факультеті - "План роботи воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету на навчальний рік", який підписується головою ради воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету, погоджується заступником начальника факультету з навчальної та наукової (навчальної) роботи та затверджується начальником факультету (Додаток 2);

на кафедрі - "План роботи наукового гуртка слухачів (курсантів) кафедри на навчальний рік", який підписується науковим керівником наукового гуртка кафедри та затверджується начальником кафедри (Додаток 3).

На підставі плану роботи кафедри, визначених начальником кафедри обсягів і заходів, науково-педагогічні працівники у своїх індивідуальних планах роботи у розділі 4 "Наукова діяльність" зазначають усі форми наукової роботи слухачів (курсантів), які плануються до виконання та які фактично здійснено.

При цьому враховуються обсяги та перелік основних видів наукової діяльності, наведених у таблиці 2 "Методичних рекомендацій з планування та обліку методичної і наукової діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників у вищому військовому навчальному закладі (військовому навчальному підрозділі вищого навчального закладу)".

4.5. Облік наукової роботи слухачів (курсантів) ведеться на факультетах, кафедрах та в науково-організаційному відділі університету.

4.5.1. Облік наукової роботи слухачів (курсантів) на факультеті ведеться в навчальній частині факультету за такими формами:

"Склад ради воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету на навчальний рік", який підписується заступником начальника факультету з навчальної роботи та затверджується начальником факультету (Додаток 4);

"Звіт про наукову роботу слухачів (курсантів) факультету за календарний рік" (Додаток 5) із "Відомостями про роботу воєнно-наукового товариства

факультету за календарний рік” (Додаток 6), які підписуються головою ради воєнно-наукового товариства факультету та затверджується начальником факультету;

4.5.2. Облік наукової роботи слухачів (курсантів) на кафедрі ведеться секретарем наукового гуртка кафедри за такими формами:

“Перелік та найменування тематики наукової роботи слухачів (курсантів) за профілем кафедри на навчальний рік”, який підписується науковим керівником наукового гуртка слухачів (курсантів) кафедри і затверджується начальником кафедри (Додаток 1);

“Склад наукового гуртка слухачів (курсантів) кафедри на навчальний рік”, який підписується науковим керівником наукового гуртка слухачів (курсантів) кафедри і затверджується начальником кафедри (Додаток 7);

“Звіт про наукову роботу слухачів (курсантів) кафедри за календарний рік” (Додаток 5) із “Відомостями про роботу наукового гуртка кафедри за календарний рік” (Додаток 6), які підписуються науковим керівником наукового гуртка кафедри та затверджується начальником кафедри.

4.5.3. Для впорядкування роботи воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) на факультеті ведеться “Журнал обліку складу воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету та результатів їх діяльності” (додатки 12, 13).

4.5.4. Облік наукової роботи слухачів (курсантів) в університеті ведеться в науково-організаційному відділі університету згідно з вимогами керівних документів через навчальні частини факультетів та секретарів наукових гуртків загальноуніверситетських кафедр.

4.6. Підготовка та оформлення звітних документів з наукової роботи слухачів (курсантів) в університеті відповідно до вимог керівних документів покладається на начальника науково-організаційного відділу університету.

4.7. Заступник начальника університету з наукової роботи встановлює терміни подання звітних документів факультетами та кафедрами, а також змінює, за необхідністю, форми облікових та звітних документів в університеті.

4.8. З метою підбиття підсумків наукової роботи слухачів (курсантів) за навчальний рік, популяризації кращих робіт і широкого обміну думками стосовно них на факультетах та загальноуніверситетських кафедрах в університеті щорічно проводиться наукова конференція слухачів (курсантів).

На науковій конференції у воєнно-наукових товариствах факультетів, наукових гуртках загальноуніверситетських кафедр університету виносяться для обговорення найбільш вагомні результати наукової роботи слухачів (курсантів).

Теми доповідей слухачів (курсантів) на конференції завчасно визначаються і обговорюються на кафедрах.

4.8.1. Для підготовки до проведення наукової конференції університету на факультетах та кафедрах складаються:

“План проведення наукової конференції слухачів (курсантів) університету на факультеті”, який підписується головою ради воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету, погоджується

заступником начальника факультету з навчальної роботи та затверджується начальником факультету (Додаток 8);

“План проведення наукової конференції слухачів (курсантів) університету на кафедрі”, який підписується науковим керівником або секретарем наукового гуртка кафедри та затверджується начальником кафедри (Додаток 9).

Плани проведення конференції (додатки 8, 9) затверджуються не пізніше ніж за 15 діб до початку роботи наукової конференції.

4.8.2. За підсумками проведення наукової конференції університету на факультетах та кафедрах складаються:

“Звіт факультету за підсумками роботи наукової конференції слухачів (курсантів) університету”, який підписується головою ради воєнно-наукового товариства факультету та начальником факультету (Додаток 10);

“Звіт кафедри за підсумками роботи наукової конференції слухачів (курсантів) університету”, який підписується науковим керівником наукового гуртка кафедри та начальником кафедри (Додаток 10).

Звіти подаються факультетами і загальноуніверситетськими кафедрами до науково-організаційного відділу університету через день після закінчення роботи конференції.

4.9. Щорічно в університеті проводиться конкурс на кращу наукову роботу слухачів (курсантів).

В університеті та на факультетах створюються конкурсні комісії, які оцінюють роботи, подані на конкурс.

Конкурсні роботи слухачів (курсантів) послідовно проходять відбір на кафедрах, факультетах, в університеті.

Переможці конкурсу на кращу наукову роботу слухачів (курсантів) заохочуються командуванням факультетів і університету.

За підсумками конкурсу складаються “Звіт факультету (кафедри) за підсумками конкурсу на кращу наукову роботу слухачів (курсантів) університету”, який підписується головою ради воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів) факультету (начальником кафедри) (Додаток 11).

Звіти подаються факультетами і загальноуніверситетськими кафедрами до науково-організаційного відділу університету через день після закінчення роботи конкурсних комісій в університеті та на факультетах.

5. ОBOB'ЯЗКИ І ПРАВА ЧЛЕНІВ ВОЄННО-НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ТА НАУКОВИХ ГУРТКІВ

5.1. Член воєнно-наукового товариства, наукового гуртка зобов'язаний:

наполегливо оволодівати методами наукових досліджень, творчо застосовувати їх у своїй діяльності, підвищувати свій науковий рівень;

активно брати участь у науковій роботі, конкурсах, виступати з науковими доповідями і повідомленнями;

регулярно відвідувати засідання гуртка, загальні збори воєнно-наукового товариства факультету, брати участь у роботі наукових конференцій;

брати участь в організаційній роботі воєнно-наукового товариства;
вести пропаганду наукових знань і роз'яснювальну роботу серед слухачів (курсантів) з метою залучення їх до наукової роботи.

член воєнно-наукового товариства може бути виключеним з нього по представленню керівника гуртка рішенням зборів товариства за невиконання своїх обов'язків.

5.2. Член воєнно-наукового товариства, наукового гуртка має право:
обирати і бути обраним до керівних органів воєнно-наукового товариства факультету;

брати участь у вільному обговоренні наукових робіт на засіданнях наукового гуртка і на наукових конференціях;

представляти свої наукові роботи, схвалені кафедрою, як доповіді, на семінарах і наукових конференціях;

брати участь у конкурсах на кращу наукову роботу кафедри, факультету, університету, міжвузівських і всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, всеукраїнських студентських олімпіадах, що проводиться Міністерством освіти і науки України із спеціальностей і навчальних дисциплін;

користуватися матеріальною базою кафедр для виконання досліджень відповідно до затвердженої тематики;

вирішального голосу на всіх зборах воєнно-наукового товариства, засіданнях наукового гуртка;

брати участь в організації підготовки зборів воєнно-наукового товариства.

6. ФОРМИ ЗАОХОЧЕННЯ ЧЛЕНІВ ВОЄННО-НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА (НАУКОВОГО ГУРТКА) ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ У НАУКОВІЙ РОБОТІ

6.1. Слухачі (курсанти) - члени воєнно-наукових товариств, наукових гуртків кафедр, які успішно закінчили курс навчання в університеті і виявили хист до наукової і науково-технічної діяльності, можуть бути рекомендовані до навчання в ад'юнктурі університету. Такі слухачі (курсанти) мають перевагу при відборі кандидатів для зарахування до ад'юнктури.

Слухачі (курсанти), які досягли високих результатів у науковій роботі, заохочуються командуванням факультетів і університету.

Активна участь членів воєнно-наукових товариств, наукових гуртків у творчій діяльності відзначається в службових атестаціях і характеристиках.

6.2. Наукові роботи слухачів (курсантів), що отримали нагороди або заохочення за підсумками факультетського, університетського, міжвузівського або всеукраїнського конкурсів, за рішенням начальника кафедри можуть бути зараховані як курсові роботи, а їх автори, крім того, можуть бути звільнені від складання екзамену (заліку) з відповідної навчальної дисципліни.

6.3. Факультет та кафедра, які відзначились за підсумками роботи за навчальний рік та визнані кращими, наказом начальника університету нагороджуються грамотою (дипломом) за кращу організацію наукової роботи слухачів (курсантів) або іншою відзнакою.

7. ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СЛУХАЧІВ (КУРСАНТІВ)

Фінансування наукової роботи слухачів (курсантів) передбачається у “Кошторисі навчальних витрат Харківського університету Повітряних Сил” на поточний рік.

Фінансування наукової роботи слухачів (курсантів) в університеті здійснюється за такими кодами економічної класифікації витрат (КЕКВ):

КЕКВ 2210 "Предмети, матеріали, обладнання та інвентар" - витрати на публікацію статей і тез кращих доповідей слухачів (курсантів) на щорічних наукових конференціях слухачів (курсантів) університету; друкарські витрати на друкування заохочувальних дипломів, грамот, організаційно-методичних матеріалів для роботи воєнно-наукових товариств і наукових гуртків слухачів (курсантів);

КЕКВ 2282 "Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку" - витрати на проведення щорічних наукових конференцій слухачів (курсантів) університету; витрати на оформлення наукових робіт слухачів (курсантів) на всеукраїнські та регіональні конкурси студентських наукових робіт, підготовка та участь слухачів (курсантів) у всеукраїнських студентських олімпіадах, витрати на розробку науково-експериментальних та демонстраційних установок і макетів, раціоналізаторських пропозицій та експонатів.

Заступник начальника Харківського національного університету Повітряних Сил з наукової роботи
полковник

Г.В. ПЄВЦОВ